

**T.C.
DEVLET BAKANLIĞI**

SAYI : B.02.0.007.00/248

4.12/2008

KONU : Yazılı Soru Önergesi

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)**

- İLGİ:** a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 22.01.2008 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1470-2956/6478 sayılı yazısı.
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 24.01.2008 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-32-14/323 sayılı yazısı.

İlgi (b) yazıyla Bakanlığımıza gönderilen, İzmir Milletvekili Canan ARITMAN tarafından Sayın Başbakanımıza yöneltilen ve Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/1470 esas nolu yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.


Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı

Ek: 1 Yazı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN OPR.DR.CANAN ARITMAN'IN
7/1470 ESAS NOLU SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR**

Basında yer alan haberlere göre Malatya'da imam nikâhıyla evlendirilmiş olan D.G. isimli 12 yaşında bir kız çocuğunun Arapgir ilçesindeki Devlet hastanesinde doğum yaparak anne olduğu bilgisi alınmıştır.

SORULAR :

- 1) Başbakanlığımıza bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından bu çocuk anne ve bebeği koruma altına alınmış mıdır? Çok açık bir şekilde çocuk ihmal ve istismarının söz konusu olması nedeniyle bu çocuğun velayetinin anne babasından alınması konusunda dava açılmış mıdır?
- 2) D.G.'yi 11 yaşında evlendiren ve 12 yaşında çocuk sahibi olmasına neden olan ebeveynler ve bu çocukla evlenen kişi hakkında adli ve cezai takibat başlattınız mı?
- 3) Bu konuda devletin kesinlikle taraf olarak 12 yaşındaki bir kız çocuğunun TCK'nın 103 Maddesine göre cezalandırılması için dava açtınız mı?
- 4) Çocuk yaştaki evlilikler ve gebelikler (ergen evliliği, ergen gebeliği) kız çocuklarının sağlık haklarından eğitim hakkına ve medeni yasadan kaynaklanan hakları kullanamamasına neden olarak büyük bir insan hakları ihlaline yol açmaktadır. Ülkemizde bu konuda sağlıklı bir veri tabanı olamamakla birlikte hastane ve doğum kayıtlarına göre ergen evlilik ve gebeliklerin % 18-20 civarında olduğu görülmektedir. Ortalama her 5 kız çocuğundan birinin mağduru olduğu bir insanlık suçunun yani çocuk yaştaki evlilik ve gebeliklerin engellenmesi için herhangi bir politika ve projeleriniz var mıdır?
- 5) Cumhurbaşkanımızın 15 yaşında bir kız çocuğuyla evlenmesi, Başbakanımızın oğlunun 16 yaşında bir kız çocuğuyla evlenmesinin topluma iyi örnek olmadığını kötü rol model olduklarını düşünüyor musunuz? Toplum önderlerinin, siyasi liderlerin iyi örnek olmadığı ergen evlilik, ergen gebelik toplumsal sorunumuzla nasıl mücadele edeceksiniz? Mücadele edecek misiniz?

CEVAPLAR :

07.01.2008 tarihli internet haberde 12 yaşında bir çocuğun anne olduğu haberinin yer almasına istinaden; Malatya İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğü tarafından haber ihbar kabul edilerek aynı gün Arapgir ilçesine durum tespitine yönelik incelemeye gidilmiştir.

Yapılan inceleme ve araştırmalar neticesinde; nüfusta 12 yaşında görünen D.G.'nin gerçekte 1990 yılında dünyaya geldiği, nüfusa tescilinin aile tarafından geç yaptırıldığı D.G.'nin sevak ve isteyerek ailesinin onayı ile bir şahısla imam nikahlı olarak birlikte yaşadığı ve bebeğe birlikte yaşadığı kişinin ailesi ile birlikte baktığı, bebeğin ve annenin herhangi bir ihmal istismar ortamında olmaması, bebeğin babasının yaşının 20 yaş üzerinde olması, halen ailesi ile birlikte bebeğin bakımını üstlenmesi, bebeğe yönelik gerekli ilgi ve özenin olması nedeniyle anne ve çocuk hakkında 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında herhangi bir bakım ve barınma tedbiri alınmasına gerek olmadığı tespit edilmiştir.

Ayrıca annenin kemik yaşının tespit edilerek, nüfusta gerekli düzeltmeye gidilmesi ve bu tespit doğrultusunda konunun yargı tarafından değerlendirilmesi amacıyla çalışma

başlatılmıştır. Alınacak karar doğrultusunda çocuğun velayet durumu belirlenecektir. Vaka takibi Malatya İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğüne yapılmaktadır.

Adı geçen gencin küçük yaşta çocuk dünyaya getirmesi nedeni ile Arapgir Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yasal işlem başlatılmıştır.

Bebeğin babasının tutuklu yargılanıp yargılanmayacağı hususu hukuksal bir süreç olup olay Cumhuriyet Başsavcılığına intikal etmiştir.

Kadın ve kız çocukların bilgilenmesi anlamında önemli bulduğunuz sağlık hakları, eğitim hakları ve eğitim haklarının yanı sıra kurumsal olarak, Kadının İnsan Hakları Eğitim programında (KIHEP); çok detaylı olarak kadınların insan hakları, anayasal hakları, medeni hakları, ekonomik hakları, doğurganlık hakları, kadın ve cinsellik, toplumsal cinsiyet rollerine duyarlı çocuk eğitimi ve çocuk hakları, şiddete karşı geliştirilecek stratejiler konularını kapsayan çok yönlü bir eğitim uygulanmaktadır.

Bu eğitimlerden yararlanan genç kızlar bilinçli yetişmekte, erken evlilik veya buna benzer hak ihlallerine karşı direnç oluşturmaktadır. Kadınlar ise aile ve toplum içerisinde statü edinmekte ve hak ihlalleri durumunda hem kendilerini hem de kız çocuklarını koruyabilecek düzeye erişmektedirler. Bu eğitimi almış anne olan kadınlar, kız çocuklarını bilinçli olarak erken evliliğe karşı durmayı, kız çocuklarının haklarını korumasına ve hatta erkek çocuklarının da kadına duyarlı bakış açısı gelişmesine doğrudan katkı vermektedir.

1998 yılından itibaren Toplum Merkezlerinde uygulanan bu programdan toplam 3590 kişi yararlandırılmıştır. Bu yararlanıcılar kentlerin gecekondü mahallelerinde ve dezavantajlı bölgelerinde yaşayan kadınlar ve genç kızlardan oluşmaktadır.

2006 yılından itibaren Aile Danışma Merkezlerinde de uygulanmaya başlanan bu programdan aile danışmanlığı hizmeti almak üzere başvuran ailelerin kadınları yararlandırılmış olup toplam 143 kadın bu eğitimi tamamlamıştır.

Bunun yanı sıra; bu programdan SHÇEK'e bağlı yetiştirme yurtlarında kalan 13-18 yaş grubu kızlarımızla, SHÇEK'e bağlı kadın konukevlerinden hizmet alan kadınlar ve sivil toplum örgütleri ve kamu çalışanları (kadın polis, hemşire, ebe), sokakta çalıştırılan çocukların anneleri yararlandırılarak toplam 552 kişiye de bu şekilde ulaşılmıştır.

SHÇEK tarafından toplumsal cinsiyete duyarlı kadın programları kurumsallaştırılarak uygulanmaktadır.

Bu eğitim programının yanı sıra 74 Toplum Merkezi ile 40 Aile Danışma Merkezimizde kadınlara ve genç kızlara yönelik bilgi bilinç seviyesini yükseltmek amacıyla eğitim seminerleri, konferanslar organize edilmekte veya organize edilen programlara katılımları sağlanmaktadır.

Bu eğitimler; yukarıda bahsettiğimiz kuruluşlar aracılığı ile dezavantajlı gruplara ulaştırıldığından dolayı, bu kuruluşların sayısını artırma çabamız sürmekte olup, 2008 yılında 15 Toplum Merkezi ile 10 Aile Danışma Merkezi açılması ve bu eğitimlerin daha geniş kitlelere ulaştırılması planlanmaktadır.

Saygılarımla.


Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı